

alk een op-
eredienst
uist strek-
te te doen
den dienst
en hier met
meente er
het bidden
te gewicht;
p de be-
aankomst,
af te vras-
gebeds
ze wordt

strefte, zoo
urgie staat,
orm, als in
et bedoelt
atie te zijn.
deren een
de eerste
boden, be-
t kon zijn.
predicatie
ders moe-
gedurig

bedoeeling
ed tot een
er gebeden

en geeste-
een uitgifs-
s, met een
Heilige, en
le in Chris-
er om den
ig pasloot
wat ons
te de grond
sten doen.
k duidelijk,
begint, als
in toekomt
het U be-
schieden, zoo
in wilt ge-

recks van
er kerken;
de wereld-
ie om des
g, voor de
laatste wel
hen die in
in gees-
ij, en ten
g van het
ene Gratie,
nenschelijk
en besloten
nize Vader
enis, door,
oor God,
an de Arti-

merkt, dat
le overtuig-
een pries-
gemeente
ente heeft
ienade. Zij
lat ze om
l wordt.
g, dat haar
n zij ver-
n van een
in die toel
l zoo drin-
de wereld
g de ge-
de pries-
naderen.
leen voor-
ing, maar
nidden ze

staande
voor zich
net elkaar
ook. Maar
gemeente
begrepen,
deren, en
des Hee-
ke dienst
komt.
uitsleut, is
zoo pries-
dit weinig
dienst des
verstaan.
it in tal
e, althans
aarin ons

og voel-
kranken
herstelde
in groote
niet meer
was, ver-
gerijken
den prik-

len."

geinsti-
noch de
vneerde
voren-
len.

de eerste
niet ge-
neem-

wat de „fides salutaris", het zaligmakende geloof aangaat en noodig is voor de „communio ecclesiastica", de kerkelijke gemeenschap, gelijk Voetius het uitdrukt.

Op zichzelf toch ware het denkbaar, dat de kerk hare Confessie liet wat ze is: belijdenis des geloofs en accoord van kerkelijke gemeenschap, maar naast deze kerkelijke Confessie een wetenschappelijke Confessie opstelde, die als richtnoer dienst moest doen voor de wetenschap in Gereformeerden zin.

Tot op zekere hoogte is het aldus in de Roomsche kerk. De belijdenisschriften der Roomsche kerk in engeren zin zijn, behalve de oecumenische symbolen, de zogenaamde Confessio Tridentina en de Catechismus Romanus. In alle handboeken over symboliek worden deze beide als de belijdenisschriften der Roomsche kerk aangehaald. Wie het „Roomsche geloof" wil leeren kennen, heeft in de eerste plaats met deze belijdenisschriften te rekenen.

Maar naast deze officiële belijdenisschriften staan allerlei bullen en encyclieken, door de Pausen uitgevaardigd, waaraan elk goed Roomsche zich te onderwerpen heeft. Vooral sinds op het Vaticaanse concilie in 1870 na langen en bitteren strijd het dogma van de onfeilbaarheid des Pausen is vastgesteld, hebben deze encyclieken niet alleen een kerkelijk, maar een goddelijk gezag gekregen, waaraan men om der conscientie wil gebonden is. Zoodra de Paus optreedt als Doctor Ecclesiae en a cathedra Petri, uit den leerstoel van Petrus, zijn beslissingen geest, wordt hij, zoo leert de Roomsche kerk, daarbij onfeilbaar geleid door den Heiligen Geest en is alle tegenpraak en verzet zonde tegen God zelf.

De Pausen hebben deze macht dan ook niet ongebruikt gelaten. Niet alleen heeft Paus Pius IX allerlei beslissingen genomen, die de leer des geloofs en het kerkelijk leven raken, zoals het dogma van de onbevleete ontvangenis van de Maagd Maria en de Syllabus Errorum, de veroordeeling van verschillende ketterijen, maar deze beslissingen gaan evenzeer over den politiek strijd onzer dagen. Het is bekend, hoe de tegenwoordige Paus, Leo XIII, een eind heeft gemaakt aan het verzet der Roomsche legitimisten tegen de Fransche Republiek en hoe hij vooral in zijn jongste encyclieken met vaste hand de lijnen getrokken heeft voor den strijd door de Roomsche politici tegen de sociaal-democratie te voeren.

Een Roomsche jurist is dus niet alleen gebonden aan de Confessie der Roomsche kerk, maar evenzeer aan deze Pauselijke uitspraken. De beginselen voor het Roomsche Staatsrecht zijn door de hoogste kerkelijke autoriteit met bindend gezag vastgesteld. In de toepassing en uitwerking der beginselen mag zekere vrijheid zijn toegestaan, wat de beginselen aangaat geldt ook hier: Roma locuta, causa finita. Rome heeft gesproken en daarmee is de zaak beslist.

Nu zeggen wij niet dat Dr. Bouwman en degenen, die zijn standpunt deelen, geheel op deze Roomsche lijn zijn overgegaan. Natuurlijk denken deze broeders er niet aan, onfeilbaar gezag aan eenige kerkelijke uitspraak toe te kennen. Met ons belijden zo, dat alleen de Heilige Schrift richtsnoer is voor geloof en leven en daarom van elke uitspraak der kerk beroep overblijft op het Woord Gods. En even sterk als wij zullen zij protesteeren tegen het gezag, dat de Paus als stedehouder van Christus zich over heel de Kerk aanmatigt, en volhouden, dat dit gezag alleen toekomt, zoals heel de Christelijke Kerk steeds geleerd heeft, aan de wettige vergadering van alle kerken saam in haar concilies of synodes.

Maar hoewel wij voor dit principieel verschil niet blind zijn, blijft toch deze overeenkomst met de Roomsche opvatting, dat de geïnstitueerde Kerk ook volgens hen de roeping heeft om op elk gebied aan te wijzen en vast te stellen uit Gods Woord wat de ware, Christelijke beginselen zijn. En dat wel in dien zin, dat bijv. een school voor de wetenschap niet zelfstandig en naar eigen inzicht in Gods Woord deze beginselen heeft op te zoeken en te formuleeren, maar aan de kerk, als met autoriteit bekleed, deze beginselen heeft te vragen en daaraan al hare Hoogleraren heeft te binden, op straffe van te worden ontslagen, wanneer ze met deze door de Kerk vastgestelde beginselen in conflict komen.

Vandaar dat de vraag, waarom de strijd in zijn diepten grond gaat, eigenlijk deze is, of de geïnstitueerde kerk deze macht en bevoegdheid van God den Heere ontvangen heeft. In de Kerk geldt geen ander gezag, dan het gezag, dat Christus Jezus heeft geschonken. Bij elke bevoegdheid, die men aan de Kerk toekent, moet dus uit het Woord Gods klaar en duidelijk worden aangeetoond, dat Christus deze bevoegdheid aan de Kerk gaf. Kan dit worden aangetoond, dan is voor ons alle tegenspraak uit. De vraag is dan niet, of dit ons den weg opleidt van het clericalisme; of daardoor aan de vrijheid der wetenschap tekort wordt gedaan en de wetenschap aan kerkelijke banden wordt gelegd. Ook de wetenschap is een schepel Gods, aan Zijn Souvereiniteit onderworpen. En indien het Zijn goddelijke ordinarie is, dat de wetenschap tegenover de geïnstitueerde Kerk in deze afkankelijke positie zal optreden, dan voegt ons ook hier niet anders dan de erkenning: Uw wil geschiede.

Van meet af moet echter worden afgesneden elke poging om hierbij als uitgangspunt te kiezen, gelijk in den laatsten tijd in de kerkelijke pers maar al te veel is gedaan, het belang en het recht der Kerk. De Kerk is niet een soort soevereine macht, die op allerlei gebied met haar rechtsprenties kan optreden en jure suo de wet kan stellen. In het Nieuwe Testament wordt nergens van zulk een machtshegheid der

Kerk gesproken. Integendeel. Christus verdaart uitdrukkelijk: Mijn Koninkrijk is niet van deze wereld. Als men hem tot scheidsrechter maken wil over een erfenis-quaestie, weigert hij dit besluit. De Apostelen zijn nergens opgetreden om een zeker recht der Kerk te doen gelden tegenover de wereld. En de teksten waarop men zich wel eens beroept, zoals Paulus woord tot de gemeente van Corinthe: Alles is het uwe, en gij zijt van Christus, worden ganschelijk misverstaan, wanneer men ze opvat in den zin van een zeker soeverein gezag, dat daardoor aan de Kerk tegenover de wereld geschonken wordt. De Kerk draagt veelmeer evenals Christus zelf hier op aarde een „knechts-gestalte"; de kroon der heerlijkheid wacht haar eerst bij de wederkomst van haar Koning op de wolken.

En evenmin als men hierbij uit mag gaan van zekere soevereine rechten, die de Kerk buiten haar eigen terrein zou kunnen doen gelden, mag het vraagstuk beslist worden door het belang der Kerk. Niet alsof dit belang der Kerk ook in onze schatting niet zwaar woog. De Kerk is de bruid van Christus, en ieder Christen heeft daarom de roeping haar belangen te behartigen, zooveel hij kan. Maar het ware belang der Kerk valt saam met de ordinarie des Heeren en kan daarmee nooit in strijd zijn. Vandaar dat wij alleen met de ordinarie Gods hebben te rekenen, omdat Hij alleen weet, wat voor Zijne Kerk goed en nuttig is. Legt men daarentegen niet de ordinarie Gods, maar ons menscheijk inzicht als maatstaf aan voor de belangen der Kerk, dan loopt men gevaar een weg in te slaan, die ten slotte voor de Kerk zelve het meest nadeelig zou blijken. Waarlijk, het droeve voorbeeld van Duitsland, dat onze broeders in Zuid-Afrika in den steek laat en met Engeland allerlei vriendelijken wisselt, omdat het „belang van het Rijk" dit medebrengt, gelijk Von Bülow als eenigen pleitdager in den Rijksdag aanvoerde, is toch wel in staat ons te leeren, waartoe zulk een „Interessen-politiek" voert.

Kan en mag dus Gods Woord alleen beslissen, dan is het de vraag, waar God aan de Kerk als instituut de taak heeft opgedragen, om de beginselen voor elk terrein des levens vast te stellen? Met nadruk zeggen wij: aan de kerk als instituut, d. w. z. de Kerk zoals ze optreedt in de ambtsdragers en haar meening uitsprekt in de vergaderingen, waar deze ambtsdragers saamkomen om te beslissen. De Kerk kan ook optreden niet als instituut, maar als de „geloovigen", die gezamenlijk één belijdenis deuchtig zijn en nu als het zuurdeeg trachten heel de maatschappij om hen heen te doortrekken met den Christelijken geest. Wanneer Christus tot zijn jongeren zegt: gij zijt het zout en het licht der wereld, dan is dit niet gezegd van de Kerk als instituut, maar van de geloovigen als zoodanig. Immers er volgt op: opdat de menschen uw goede werken ziende, uw Vader, die in de hemelen is, verheerlijken mogen. En deze „goede werken" zijn niet de werken der geïnstitueerde Kerk, maar van de kinderen Gods in hun dagelijksch leven. Er moet hier dus scherp onderscheiden worden, wil men niet op de lijn der Roomsche kerk komen, die niet anders dan de geïnstitueerde Kerk kent en daarom maar al te vaak wat in de Schrift van de geloovigen gezegd wordt, op de Kerk als instituut toepast. Bij elke uitspraak der Schrift, die hier ter sprake komt, dient derhalve eerst onderzoek, of dat woord speciaal gericht is tot de ambtsdragers der Kerk in hun kwaliteit van ambtsdragers, dan wel of hier een generale last gegeven wordt, die voor alle geloovigen geldt en dus met het ambt als zoodanig niets uitstaande heeft.

En een tweede onderscheiding, die niet minder noodig is, is deze, dat men niet verwarre de taak, die Christus opdroeg aan zijn Apostelen als openbarings-instrumenten voor heel de Kerk der geloovigen, die komen zou, met de taak, die de gewone ambtsdragers in de gemeente hebben te vervullen. Ook hier kan Rome's voorbeeld ons waarschuwen. Door al wat Christus tot de Apostelen gezegd heeft, toe te passen op het blijvende ambt in Christus Kerk, moet men consequent komen tot de leer der Pauselijke onfeilbaarheid. De Apostelen hadden de belofte, dat de Heilige Geest door hen spreken zou; zij konden in de leer, die zij brachten, niet dwalen; de gave der onfeilbaarheid was hun geschonken. Maar juist daarin staat heel de Protestantische Kerk eenparig tegenover de Kerk van Rome, dat zij dit hoge privilege wel aan de Apostelen toekent, maar niet aan eenig ambtsdrager, die na hen in Christus Kerk is opgetreden.

Met deze dubbele onderscheiding valt het dan ook niet moeilijk, de argumenten, die men gewoonlijk uit de Schrift aanvoert, te wederleggen. Het is volkomen waar, dat de Schrift overal ons leert, dat de geloovigen het licht, dat God hun schonk, niet onder een kormnaat verbergen mogen. Dat er een heilige roeping is van Gods wege, om elk terrein van het leven op te eischen voor de ere Gods. Dat daarom ook op het gebied der wetenschap geen vrij spel mag worden gelaten aan het ongelooft, maar dat ook hier „de ware beginselen", die Gods ons openbaart in Zijn Woord, tot heerschappij moeten worden gebracht. Maar het is even waar, dat nooit gezegd wordt, dat dit een speciale taak is van de ambtsdragers der geïnstitueerde Kerk, maar juist omgekeerd deze roeping gebracht wordt tot de geloovigen in het algemeen, die deze roeping elk op hun eigen arbeidsveld en in hun eigen kring hebben te vervullen.

Het is volkomen waar, dat de Apostelen van Christus zowel in hun prediking als in hun ons nagelaten brieven de beginselen, waarvan de ware wetenschap leeft uit te gaan, ons hebben leeren kennen. Maar wie uit dit feit zou willen afleiden, dat het ambt in Christus Kerk de blijvende roeping ontvangen heeft, om deze beginselen vast te stellen en te formuleeren, zou daarmee het principieele onderscheid hebben voorbijgezien, dat tusschen deze Apostelen en de ambtsdragers na hen in Christus Kerk bestaat. Wel heeft men hiertegen ingebracht, dat deze beginselen, die in het Woord Gods liggen opgesloten, toch moeten vertolkt, toegepast en voor misvatting moeten gevrijwaard worden en dat alleen het ambt daartoe de roeping ontvinge heeft, omdat de „woorden Gods aan de Kerk zijn toebetrouwd" (Rom. 1: 2); de Kerk „een pilaar en vastigheid der waarheid" heet (1 Tim. 3: 15) en van de ambtsdragers de belofte geldt, dat de H. Geest hen „in al de waarheid leiden zal" (Joh. 16: 13).

Maar wie zich op deze uitspraken der Schrift beroept, vergeet vooreerst dat de Apostel Johannes schrijft niet aan de ambtsdragers, maar aan de geloovigen in het algemeen: Gijlieden hebt de zalving van den Heiligen en gij weet alle dingen (1 Joh. 2: 20), zoodat deze leiding des Heiligen Geestes volstrekt niet tot de ambtsdragers beperkt is, wanneer zij in de vergadering der Kerken saamkomen, maar evenzeer geldt van de geloovigen bij de toepassing van Gods Woord in hun gezin, bij hun optreden op staatkundig gebied, bij hun beoefenen der wetenschap.

En ten tweede, dat al is aan de geïnstitueerde Kerk de taak opgedragen, om het Woord Gods onvervalscht te bewaren en te prediken in het midden der gemeente, daaruit nog geenszins volgt, dat de geïnstitueerde Kerk de roeping heeft om bij wijze van bindend besluit en met beslissend gezag aan de wetenschap, de kunst, de overheid voor te schrijven, wat de beginselen zijn, die naar Gods Woord op haar terrein hebben te gelden.

Onze Gereformeerde Kerken hebben dan ook nooit aan dit standpunt gewild. Als eerste wet gold, dat in hun kerkelijke vergaderingen alleen „kerkelijke zaken" mochten behandeld en beslist worden. De Roomsche opvatting, dat de geïnstitueerde Kerk feitelijk heel het Christelijk leven in zich opneemt, leidt en bestuurt door middel der ambtsdragers, hebben zij steeds met bestialiteit verworpen. De kunst hebben zij losgemaakt uit de kerkelijke omarming en haar eigen terrein geschonken. De overheid werd bevrijd van de kerkelijke overheersching, en wat „politiek" was, werd steeds als contrabande uit de synodale vergadering geweerd. En bij de wetenschap hebben zij wel het nauwe verband gehandhaafd tusschen de Theologie en de Kerk, maar er nooit aan gedacht, de overige wetenschappen voor te schrijven naar welke beginselen deze moesten worden opgebouwd.

De „Souvereiniteit in eigen kring" is door onze Gereformeerde Kerken steeds ten volle geëerbiedigd.

Pessimisme.

Waar het Christelijk geloof weggaat, daar maakt de wanhoop zich meester van het hart. Wat de Apostel schrijft van de Heidenen in zijn dagen, dat ze waren onder God en daarom zonder hoop in de wereld, geldt van het moderne heidendom evenzeer. Waar Gods vriendelijk aangezicht ontbreekt, daar verdooft alle glans van vreugde en overdekken donkere wolken den hemel. En in den donkeren nacht, die dan daalt, schijnt niet één vriendelijke ster meer, die profeteert van blijder dag. Pessimisme en atheïsme zijn onoverbrekelijk verbonden.

Dat wil niet zeggen, dat de mensch, die met zijn God heeft gebroken, daarom niet een tijdlang in de wereld der zinnelijke lusten zich een zwijmelrank van schijn-genot bereiden kan. Maar zoodra de roes van opwinding voorbij is, en de mensch weer staat tegenover de werkelijke ellende om zich heen en tegenover de lege en holheid van zijn eigen hart, komt scherper nog dan te voren het gevoel van eendeloze smart over de ziel. En ten slotte wordt dan die smart zelf, het wegzinken in dien afgrond van weemoed en droefzame, de eenige troost, die het arme menschen-kind overblijft.

Zoo luidde de profetie der Christelijke kerk. Ze wees van te voren uit innerlijke ontferming op wat uit de breuke met God onvermijdelijk volgen moest. Daarom toonde ze tegen een ongelooft, dat na den mensch het beste en edelste ontstelt te hebben, hem niet anders in de plaats gaf dan de wanhoop der ellende.

Toont niet de uitkomst, hoe droef deze profetie in vervulling gaat?

In onze krankzinnigengestichten is geen plaats meer open, omdat elk jaar het aantal der ongelukken op schrikbarende wijze toeneemt, die geen vastheid meer hebbend in God en Zijn Woord, door de stormen van het leven geestelijk zijn geknakt.

Het cijfer der zelfmoorden klimt altoos, en wie het donkere floors oplicht, dat over zoo schrikkelijk uiteinde ligt gespreid, vindt levensmoedigheid op den achtergrond. En het lied, dat van de harp onzer jonge dichters ruist, is geen lied vol hoop, heilige bezieling, prikkelend tot edele daad, maar een e-profundis, een klaagzang uit de diepte, vertolkend wat in duizenden harten zwijgende geleden wordt.

Men ho-re, hoe in de Nieuwe Gids in een sonnet, gewijd aan de smart, deze sombere stemming op aangrijpende wijze zich uit:

„O, arm, bedrogen menschen-kind, laat af! Geen dwaze schijn doe u het oog verblijden; Dat veelgeachte, waar uw hart om bloeit, Dat éénig blijvende, dat hoogste goed, Dat wankelloos — is in u zelf te vinden: De Smart — zij blijft u trouw tot in het graf!"

De Smart, het éénig blijvende, het onwankelbare, het hoogste goed, de nieuwe God, waarvoor dit moderne heidendom knielen wil. Een God, die niet leidt naar de eeuwige vreugde van het Paradijs, maar naar de donkere diepte van het graf, waar stof tot stof wederkeert.

Hoe heerlijk schittert tegenover dit ongelooft-evangelië het geloof der Christelijke Kerk, dat in het stuk der ellende niet minder diep dan het pessimisme de wonde van het menscheijk hart peilt, maar daarna uit die diepte opklamt naar de bergen van Gods heiligheid, het jubellied der verlossing zingt bij Golgotha's kruis en eindigt met in het dankgebed den God des levens aan te roepen als „Onze Vader, die in de hemelen is."

Duisburg.

Met groote toewijding en zorg hebben onze Kerken in Gelderland, die als genabuurde Kerken daartoe het eerst geroepen waren, de zorg op zich genomen voor de verstrooide leden van onze Kerken in Duitsland.

Honderden arbeiders, aangelokt door de hooge loonen, gaan jaarlijks den Rijn op en vinden er wel goed brood, maar derven het geestelijke voedsel, dat noodig is voor hun ziel.

Ook al leeren ze genoeg van het platditsch, om zich verstaanbaar te maken tegenover hun meesters, het Hoogduitsch, waarin gepredikt wordt, verstaan de meesten niet. En al verstonden ze het, de prediking in de Unirte Kirche is geen lofspraak voor wie aan de degelijke Nederlandsche prediking gewend is.

Onze kerken hebben daarom goed gedaan met althans op één centraalpunt, te Duisburg, een geregelde Bediening des Woords te institueeren. Zoo is er onlangs uit deze arbeiders-kolonie een Gereformeerde Kerk gegroeid, die met raad en hulp wordt bijgestaan door den daartoe aangewezen consulens Ds. C. L. F. van Schelven te Wageningen.

Tot dusver vergaderde deze „Kerk in den vreemde" in een turnhalle, een gymnastieklokaal. Maar behalve dat zulk een lokaal op den duur weinig geschikt is voor een godsdienstige oefening, bleken er allerlei praktische bezwaren tegen deze inwijding te zijn. Met veel geduld en na langdurige onderhandelingen is het nu den ijverigen consulens gelukt een beter gebouw te krijgen. Het presbyterium der Evangelische gemeente heeft welwillend een kerk voor den avonddienst en een gemeentehuis voor den morgen dienst beschikbaar gesteld. En de vermeerderde opkomst bewees, hoezeer dit aan de gemeente ten goede komt.

Echter zijn de uitgaven daardoor gestegen, terwijl de inkomsten daalden door de handelscrisis, die in Duitsland heerscht en de loonen naar beneden drukt.

Broeder A. Punt, die te Duisburg Am Rhein, Finkenstrasse 8 woont, roept nu de hulp in van de broeders in Nederland, die zeker wel bereid zullen zijn voor deze noodlijdende kerk een gave te offeren.

Uit de Pers.

In de Friesche Kerkbode geeft Ds. Prins van Bolsward de volgende praktische wenken, met het oog op het getrouw bezoeken der catechisatie, wenken, die ook buiten Friesland wel de aandacht verdienen:

Naar ons voorkomt, is er bij het bouwen van vele Kerken niet voldoende mee gerekend, dat er ook catechetisch onderwijs moet gegeven worden. Zoo is er b.v. in sommige Kerken blijkbaar niet aan gedacht, dat ook de Avondmaalstafel moet kunnen worden geplaatst. De open ruimte is zoo klein, dat het onmogelijk is, om op behoorlijke wijze aan een tafel aan te zitten, de broeders en zusters moeten dan wel in de bank blijven zitten, en de gedachte dat allen aan een heiligen maaltijd deelnemen, lijkt op deze wijze schade.

Ook met betrekking tot het geven van catechetisch onderwijs is in verschillende Kerken er niet genoeg aan gedacht, dat daarvoor noodig is een goede doelmatige localiteit. Sommige zogenaamde consistoriekamers kunnen nauwelijks dien naam dragen. Ze zijn weinig anders dan vretrekjes, waarin ge bescht zijt tegen den regen. Wanneer er eens een groot aantal catechisanten is, zitten ze opgepakt als haringen in een ton. En indien dan daarbij de gelegenheid voor behoorlijke lichtverversing ontbreekt, is de lucht in zulk een lokaalje in den regel onfris en bedorven, hetgeen voor het geven van het onderwijs schadelijk is. Bij het bouwen van Kerken diende men er meer op te letten, dat niet ontbreken mag een goede, doelmatig ingerichte localiteit met goede banken, met goede verlichting. De catechisanten moeten behoorlijk gelegenheid hebben om te schrijven, ook moest in geen enkel catechistieklokaal ontbreken een kaart van Palestina, en zoo zouden er nog wel andere dingen te noemen zijn.

Het hebben van een goede, doelmatig ingerichte localiteit komt het catechetisch onderwijs stellig ten goede.

In verband met de catechisatie hebben inzonderheid ook de ouders een dure roeping tegenover hunne kinderen.

De ouders hebben hunne kinderen te gewennen aan orde en heil. Dat in een zaak van groot belang. Wanneer de ouders daarop bedacht zijn, zoeken zij het goede voor hunne kinderen. En op het gedrag van de kinderen uit zulke huishoudingen, zal wanneer zij ter school gaan en later ter catechisatie komen, in den regel niet veel aan te merken zijn. Maar wanneer in een huizein niet met ernst wordt geleet op de door God voor het gezin gestelde ordinarie; wanneer de kinderen van jonge af niet leeren het ouderlijk gezag te eeren; wanneer ze zich niet storen aan wat de ouders zeggen en geheel handelen zoals zij zelf goedvinden, dan is niet te verwachten, dat er bij zulke kinderen veel verbod jegens hunne meesters in het algemeen gevonden wordt.

Er zijn, gelijk de ervaring leert, wel uitzonderingen. Er kan soms bij zozen of dochters zich een werbaarheid openbaren, waar tegenover de beste opvoeding machteloos schijnt te zijn. Maar in den regel zal het toch blijken, dat de kinderen, uit huishoudingen waar prijs wordt gesteld op orde en heil, op de door God gestelde ordinarie, zich ook ordelijk op school en op de catechisatie gedragen.

En voor een catechisatie is orde ook dringend noodig.

Die kan niet ontbreken.

Wie zich op de catechisatie dan ook niet zou willen gewennen aan orde en regel dient ten slotte te worden weggevoerd. Dit zal natuurlijk niet geschieden dan na herhaalde vermaning en na eerst de ouders gewaarschuwd te hebben. Het is ook niet een gemakkelijke taak om daartoe te moeten komen; maar het gaat toch niet aan, een geheel catechisatie in verwarving te laten brengen en op te offeren aan een enkele, die er wel lust in heeft om verwarving aan te brengen, maar geen lust om met ijver te leeren.

De ouders hebben ook daarin tegenover hunne kinderen een roeping te vervullen, dat zij er acht op geven, wat werd opgegeven. Natuurlijk zullen wij catechetisch onderwijs geven, daarop letten, maar vooral, ook de ouders zullen zich hebben te vergewissen, dat de kinderen geleerd hebben, hetgeen ze moesten leeren. En dat vooral, wanneer de kinderen wel leeren kunnen. Want er kunnen soms ook wezen, die met den besten wil niet kunnen van buiten leeren, wat werd opgegeven. En daarmee zal stellig rekening worden gehouden door wie catechetisch onderwijs geeft. Tegenover de zulken mag niet met gestrengheid worden gehandeld. De zulken moeten dan wat minder leeren. Anders zouden ze licht modeloos worden. Wanneer er echter geen overnemen, maar onwilligheid in het spel is, ligt het op den weg der ouders, of ook van de heeren en vrouwen om er voor te zorgen, dat de kinderen nauwkeurig leeren, wat ze leeren moeten.

Niet zoo ongeveer het opgegevene leeren, maar nauwkeurig.

De noodige teksten leeren niet zóó, dat men wel ongeveer kan zeggen, wat er staat, maar toch niet precies.

Het is goed, dat reeds de kinderen, en ook de jongelingen en jongedochters er zich aan gewennen, om de teksten te leeren zoals ze woordelijk in den Bijbel staan. Dan zullen ze ook later te meer be-waard worden voor het onnauwkeurig aanhalen van teksten, wat wel eens aanleiding geeft tot het misverstaan der Heilige Schrift.

Dat moet dus ook de kinderen en jonge menschen ingeprent worden, niet los en onbedachtzaam met Gods Woord om te gaan, alsof de woorden er niet zoo precies op aankwamen. De Schrift moet worden aangehaald, zoals het er staat, opdat niet, tot eigen schade, en tot onere Gods de zin der Schriften verdraaid worde (ziet ook, dat dit onbewust en onopzettelijk geschiedt) en een verkeerde toepassing wordt gemaakt. Begeren dus de ouders van harte, dat hunne zonen en dochters met vrucht het catechetisch onderwijs zullen mogen volgen, dan moeten zij niet uit het oog verliezen, dat zij zelf daartoe bijzondere kunnen medewerken, door er acht op te geven, dat hunne kinderen nauwkeurig leeren, wat voor de catechisatie is opgegeven.

Maar daartoe zullen vooral de ouders kunnen medewerken, door hunne kinderen geregeld ter catechisatie te laten komen.

In het geregelde schuilt kracht. Het ongeregelde breekt af.

Het ongeregelde komen ter catechisatie is schadelijk. Hoe zal dan met recht vrucht van het onderwijs verwacht kunnen worden? En daarenboven kan daardoor schade worden toegebracht aan anderen.

Wie ziek is, kan natuurlijk niet ter catechisatie komen. En zoo kunnen er soms zeer gewichtige redenen zijn, waardoor iemand verhindert wordt. Maar het kan niet worden goedgekeurd, dat om allerlei, soms onbeduidende redenen, de catechisatie verwaarloosd wordt. Daartegen hebben de ouders te waken, en ze zullen dan ook, wanneer ze het belang van het catechetisch onderwijs voor hunne kinderen inzien, veelmeer op bedacht zijn, om, indien iets mogelijk alle zaken zoo te regelen, dat nimmer de catechisatie behoeft te worden verzuimd.

Het is goed, dat hier gewezen wordt op den plicht der ouders tegenover de catechisatie. Metterdaad kan alleen door samenwerking van de ouders met den predikant de catechisatie bloeien.

Maar, gelijk wel van zelf spreekt, blijft hoofdzak, dat de Dienaar des Woords zich met heel zijn hart aan dit deel van zijn taak wijde. Ook de beste medewerking der ouders kan niet voorkomen, dat een vervelende en dorre catechisatie op den duur de kinderen der gemeente niet trekt.

Officiële Berichten.

De kerkeraden der Gereformeerde kerken te Weesp (A en B) hebben besloten, geen collectanten aan te bevelen, zoo niet minstens vier weken te voren van hunne komst kennis gegeven is, en zij toestemming hebben tot het houden der collecten.

Namens de kerkeraden,
C. DE RONDER, Scriba.
A. VREE, Scriba.

Wesp, 14 Oct. '01.

Aan de Ger. kerken in Nederland.

En laat ons op malkanderen acht nemen.
Hebr. 10: 24.

Wij meenen grond te hebben voor het vermoeden, dat zich te Antwerpen onderscheidene Nederlanders bevinden, van Gereformeerden huize, die den Dienst des Woords verzuimen, de catechisatie verwaarlozen, in krankheid of hulpbehoefte onze verzoeking noch verzorging zoeken en die ons ook van hunne aanwezigheid geen kennis geven.

Misschien is ons adres hun niet bekend, misschien ook is hier nalatigheid in het spel, zoo maar de aanleiding tot deze ongeregelde niet van nog eniger aard is.

In elk geval, ons ontbreekt de gelegenheid om hen in onze ambten te dienen en hen, zoo noodig, bij te staan met raad en daad.

Kerkeraden nu en leden onzer Nederl. Geref. kerken, die zulken kennen en hun adres weten, noodigen wij met aandring uit, dat adres op te geven aan den eerste ondergeteekende, Van Diepenheeststraat No. 69 te Antwerpen.

Voorts verklaren wij ons gaarne bereid, allen, die als vreemdelingen hier tijdelijk verkeerden, en die zulke mochten verlangen, van dienst te zijn in alle dingen die onze ambten betreffen; men richtte zich slechts tot Ds. Kruijswijk, aan bovengenoemd adres.

De predikant vindt plaats in het lokaal, Vincentusstraat No. 53, des Zondags 'smorgens 10 en 'smiddags 4 uur; des Woensdags 's avonds 8 uur.

En in de Langstraat (Borgerhout) No. 48, des Dinsdags, 's avonds 8 uur.

De kerkerad der Ger. kerk te Antwerpen.
P. N. KRUIJSWIJK, Præses.
W. ROOZE, Scriba.

October 1901.

Buitenland.

N-Amerika. Tot onze blijdschap kunnen wij constateeren, dat in ons Vandel naar aanleiding van den dood van president Mac Kinley de rechte Calvinistische toon wordt aangeslagen. Het zegt in zijn nummer van 17 Sept.: